

Keywords: photographic works, pictorial photography, neo-pictorialism, photographer, fine art, exhibition project.

Стаття надійшла до редакції 7.05.2025
Отримано після доопрацювання 25.05.2025
Прийнято до друку 27.05.2025

УДК : 347.782:77(477)

**ТВОРЧІСТЬ ВОЛОДИМИРА ПАТИКА У КОНТЕКСТІ ДЖЕРЕЛОЗНАВЧИХ СТУДІЙ: ОГЛЯД,
ПРОБЛЕМАТИКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕНЬ**

Роксолана ПАТИК – кандидат мистецтвознавства, професор
Львівська національна академія мистецтв, м. Львів
Вчений секретар Західного центру Національної академії мистецтв України
<https://orcid.org/0000-0002-1520-1185>
<http://doi.org/10.35619/ucpmk.50.960>
shafran.r@gmail.com

Досліджено джерельну базу вивчення творчої спадщини Володимира Патики (1926–2016 рр.) — одного з найяскравіших представників українського образотворчого мистецтва другої пол. XX – початку XXI ст. Здійснено огляд основних типів джерел: мистецтвознавчих праць, спогадів, епістолярію, періодику, каталогів виставок, архівних матеріалів та візуальних творів. Проаналізовано наявні підходи до вивчення малярської практики В. Патики, визначено проблемні аспекти у сучасному джерелознавчому дискурсі, зокрема фрагментарність архівних корпусів та недостатню систематизацію матеріалів. Звернено увагу на інтерпретаційні виклики, пов'язані з розмаїттям художніх манер митця, його стилістичною трансформацією та природою його творчості. Стаття окреслює перспективи подальших досліджень: поглиблення інтертекстуального аналізу, створення цифрового репозитарію та залучення малодоступних джерел приватного походження. Робота має на меті сприяти формуванню цілісного наративу про художника у контексті сучасного українського мистецтвознавства.

Ключові слова: Володимир Патик, джерелознавство, українське мистецтво, архіви, візуальна культура, живопис.

Актуальність дослідження зумовлена потребою системного осмислення та наукової інвентаризації творчого доробку Володимира Патики (1926–2016 рр.) — одного з ключових представників українського образотворчого мистецтва, чия діяльність охоплює понад шість десятиліть і репрезентує еволюцію українського мистецтва в умовах радянського тоталітаризму, національного відродження й доби державної незалежності. Незважаючи на значну кількість живописних і графічних творів митця, його творчість досі залишається недостатньо репрезентованою в академічному мистецтвознавстві, а джерельна база дослідження – фрагментарною, малодоступною та не інтегрованою у загальнонаціональний науковий обіг.

Відсутність повноцінної наукової монографії, обмежений доступ до архівів, нечисленні аналітичні публікації та переважання публіцистичного дискурсу у висвітленні його творчості створюють потребу в розробленні джерелознавчого підходу до вивчення спадщини художника. Розмаїття стилістичних манер В. Патики, його перехід від реалізму до декоративного експресіонізму, взаємодія з монументальним мистецтвом, а також графіка, як самодостатній напрям творчості, вимагають комплексного міждисциплінарного аналізу.

У контексті сучасних викликів українського мистецтвознавства, що прагне деколонізувати академічну традицію та всебічно вивчити імена національного мистецького канону, дослідження творчості Володимира Патики є не лише актом фіксації художньої спадщини, а й важливим кроком у формуванні цілісної національної візуальної історії. Крім того, робота має потенціал для практичного застосування у сфері музейництва, цифрової гуманітаристики, мистецької педагогіки та репрезентації українського мистецтва у світовому культурному просторі.

Метою статті є здійснення комплексного джерелознавчого аналізу творчої спадщини В. Патики, зосередженого на систематизації, класифікації та критичному огляді основних джерел, що стосуються його мистецької діяльності.

Виклад основного матеріалу. Основу джерельної бази дослідження становить комплекс різнопланових матеріалів, що дозволяють охопити творчість Володимира Патики у її повноті, стилістичному різноманітті та соціокультурному контексті. Провідну роль у цьому корпусі відіграють

музейно-архівні колекції, що зберігаються в низці національних інституцій та введення у науковий обіг матеріалів приватного архіву В. Патика [17-18, 20, 26].

Зокрема, у Національному художньому музеї України міститься низка ключових творів В. Патика, що репрезентують етапи його зрілого живопису – ліричні пейзажі, натюрморти та портрети. Збірка Музею сучасного образотворчого мистецтва України (Київ) дозволяє простежити трансформацію художньої мови митця в умовах новітніх соціокультурних реалій та адаптацію його творчого методу до модерністської традиції кінця XX – початку XXI ст.

Особливо важливу роль відіграють колекції Львівського національного музею ім. Андрея Шептицького, де зберігаються твори митця, як найкращі взірці живопису заходу України. Фонд містить як живописні полотна, так і графіку, зокрема твори, написані в період навчання та ранньої творчості, що дозволяє простежити формування авторської манери.

В архівах фондів Національної спілки художників України відображено роль митця у професійних об'єднаннях, його участь у пленерах, конкурсах, колективних виставках, що засвідчує інтегрованість В. Патика у національне мистецьке середовище. Це джерело також включає матеріали виставкової діяльності, стенограми з'їздів і засідань художніх рад, що відображають не лише естетичні, а й ідеологічні аспекти епохи [18].

Цінним доповненням до інституційних джерел є приватний архів родини В. Патика, що охоплює значну кількість рукописних матеріалів (майже 4000 од.), щоденникових записів, каталоги персональних виставок, незавершені ескізи, робочі нотатки митця. В архіві також зберігаються рідкісні фотографії з мистецьких пленерів, зустрічей з відомими художниками, а також листування з митцями [24, 25].

Виключне значення має низка інтерв'ю з Остапом Пати́ком, сином художника, проведених у 2016–2025 роках, що дозволили зібрати чималу кількість біографічних даних [24].

Додатково використовуються архівні фотографії, що ілюструють художній і особистий простір митців: робочі моменти в майстерні, участь у пленерах, процес створення монументальних робіт. Більшість із них не опублікована раніше й уперше введена до наукового обігу у межах дослідження джерельного матеріалу. Також опрацьовано аудіо та відеоматеріали, зафіксовані під час виставкових заходів, круглих столів, присвячених постаті В. Патика [24, 26].

Комплексно важливими є й літературні джерела, що включають академічні монографії, наукові статті, каталоги виставок, альбоми репродукцій та публіцистичні есе. Їх систематизація дозволяє сформувати стійку фактологічну й теоретичну базу дослідження, яка стає основою для подальшого наукового аналізу спадщини художника.

Із метою здійснення комплексного, контекстуалізованого й методологічно вивіреного аналізу творчості В. Патика слід звернутися до корпусу академічно верифікованих джерел, що відображають не лише біографічні аспекти, а, насамперед, – мистецькі процеси, еволюцію художніх стилів, соціокультурні виклики та інституційні механізми впливу на формування художньої манери митця.

Ключовим у цьому контексті виступає Том V «Історії українського мистецтва» – узагальнююче шеститомне академічне видання, підготовлене Інститутом мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського НАН України. У зазначеному томі представлено всебічний аналіз мистецького поступу українського образотворчого мистецтва XX ст., включаючи його провідні стилістичні течії, регіональні школи. Відзначено внесок Романа Сельського, Йосипа Бокшая, Карла Звіринського – митців і педагогів, які безпосередньо вплинули на формування естетичних переконань В. Патика [9].

Важливими джерелами для дослідження стали також каталоги українських та міжнародних виставок (зокрема, у містах Київ, Львів, Будапешт, Варшава, Ханчжоу), у яких роботи В. Патика експонувалися як найкращі приклади українського образотворчого мистецтва [11-14].

Вивчення творчої спадщини цього митця, зокрема альбомів «Володимир Патик. Малярство» і «Володимир Патик. Графіка» (2016 р.), також є основною частиною ілюстративних першоджерел введених у науковий обіг. Ці видання зібрані, систематизовані та прокоментовані сином митця – О. Пати́ком, що додає елемент авторського інтерпретаційного виміру. Альбоми включають 1100 відібраних репродукцій, доповнених статтями Р. Яціва, О. Романів-Тріски, які не лише описують стилістику робіт, а й виводять їх у простір історико-естетичного дискурсу [22, 23].

До окремої категорії першоджерел належать архівні документи та свідчення доби, зокрема: рішення художніх рад; службові записки, пов'язані з участю В. Патика у республіканських мистецьких заходах; оригінали наказів, серед яких зберігся унікальний документ – наказ про відрахування митця з навчального закладу у 1949 році за «формалізм» [26].

Також важливо залучати й усні джерела (інтерв'ю, спогади сучасників, усні історії), що виконують функцію «живої пам'яті», особливо в умовах нестачі формалізованих текстів про художника. Це не лише відтворення обставин, у яких творив митець, але й реконструкція змісту його

художнього світогляду, базованого на емпатійному досвіді, передачі емоцій, сенсів, барв. Цей пласт потребує нині значного доопрацювання [24, 26].

Дослідження мистецького середовища Львова базується, зокрема, на матеріалах репрезентативного академічно-довідкового видання «Мистецька мапа України: Львів» (2008 р.), що є результатом колективної праці мистецтвознавців, кураторів та художників. Воно стало значною інформаційною базою для дослідження творчого доробку художника [16].

Принагідно відзначу, що це видання підготовлене у рамках загальноукраїнського культурного проекту «Мистецька мапа України», ініційованого Міністерством культури України у співпраці з Національною академією мистецтв України і є одним із перших ґрунтовних оглядів художнього процесу регіону у хронології ХХ – початку ХХІ ст. У контексті дослідження творчості В. Патики цей альбом є не лише джерелом інформації, а ключовим вектором розуміння стилістичної тягlosti, естетичної автономії та культурної самотності львівської школи живопису.

Альбом засвідчує, що упродовж ХХ століття Львів виступав одним із провідних центрів візуального мистецтва України, що зберігав, попри ідеологічний тиск, високий рівень художньої освіти, традиції академічного малярства та відкритість до європейських стилів. Унікальність львівського мистецького середовища полягала в синтезі постімпресіоністичної палітри, модерністської композиції і, при цьому, – глибокого зв'язку з народним декоративним мистецтвом [16].

Серед ключових постатей, безпосередньо або посередньо пов'язаних із формуванням цього мистецького середовища й згадуються у виданні, – Роман Сельський, Карло Звіринський, Маргіт Сельська, Вітольд Манастирський, Євстахій Шимчук, Володимир Патик, Любомир Медвідь, Зеновій Флінта та ін. [16].

Важливу аналітичну рамку для вивчення львівського мистецького середовища періоду пізнього соцреалізму надає монографія О. Голубця «Між свободою і тоталітаризмом: мистецьке середовище Львова другої половини ХХ століття» [6]. Це – перше комплексне дослідження, яке пропонує системну періодизацію мистецького життя Львова, описуючи конфлікт між офіційним каноном соціалістичного реалізму та внутрішнім бажанням митців вийти за межі ідеологічної естетики [6]. Автор проводить аналіз таких ключових подій, як функціонування виставкових комісій Львівського відділення СХУ, які часто блокували подання формалістичних і модерністських робіт; роль неофіційних творчих осередків, як-от майстерня К. Звіринського, що стала місцем навчання та спілкування митців-неконформістів; поява авторських пленерів – як засобу неформального творчого самовираження поза межами інституційного контролю; участь львівських художників у республіканських виставках, де вони часто були змушені пристосовуватися до канонічних вимог, використовуючи «шифри» та символічну двозначність у візуальному наративі [6].

У цьому контексті творчість В. Патики – як учасника офіційних проєктів, але водночас митця з глибоким власним баченням, – вписується у модель «внутрішньої еміграції» в мистецтві, де свобода виборювалася не політичною декларацією, а мовою кольору, фактури, образу.

Вивчаючи проблемне поле, що впливало на формування і творчість митця, слід згадати відомого українського мистецтвознавця Р. Яціва як автора ґрунтового видання «Українське мистецтво ХХ століття: ідеї, явища, персоналії». У своїй монографії Р. Яців реалізував спробу синхронізувати українські художні явища з основними суспільними процесами ХХ століття, що дозволяє розглядати творчість В. Патики не ізольовано, а як частину ширшого національного культурного коду. Автор показує як ідеологічний пресинг радянського режиму впливав на семантичне навантаження творів художників; як відбувалося формування художньої мови покоління шістдесятників, у якому В. Патик посідав чільне місце, зокрема в питанні модернізації традиції; як у 1970–1980-х роках з'являється новий тип художника-гуманіста, для якого важливим стає не формальна відповідність стилю, а етична складова мистецтва – пейзаж, натюрморт, фігуративна композиція виступають як простори для особистісного висловлення [29].

Цінність видання полягає у спробі не лише типологізувати явища, а й виявити ментальну структуру художнього мислення, в якій виростала авторська манера живопису цього художника. Зокрема, Р. Яців порівнює художників Сходу й Заходу України, вказуючи на більшу «колеристичну свободу» та символізм саме у львівському середовищі [29].

Дослідження О. Петрової «Від нормативності до творчого плюралізму: живопис 1960–1980-х рр.» є системною спробою описати перехідний період у вітчизняному живописі від нормативного, часто догматичного соцреалізму до багатоманітного художнього висловлення, яке з'явилося на тлі відлиги, застою і пізнього гласності. Авторка акцентує на таких явищах: виникнення «декоративного експресіонізму», що поєднує спрощені фігуративні мотиви з яскравою кольоровою насиченістю; посилення метафоризації в сюжетах – там, де сюжет підмінює настрій, емоцію, візуальну поетику; поява творчого плюралізму у 1980–1990-х роках, який відкрив можливості для повернення заборонених модерністських прийомів [25].

В. Патик виступає тут як художник, чия творчість у 1970–1980-х роках утілює ці тенденції: його пейзажі Львівщини, композиції з архітектурними фрагментами, колористичні етюди – усе це свідчить про трансформацію класичної традиції в умовах нової естетичної свободи.

Вказані джерела – роботи О. Голубця, Р. Яціва та О. Петрової – надають не лише фактологічну основу, але й теоретичне розуміння механізмів взаємодії митця з соціальним полем, особливостей адаптації до ідеологічного тиску, та внутрішнього оновлення художньої мови. Вони створюють цілісне тло для аналізу стилістичних трансформацій у творчості В. Патики, а також розуміння того як львівська школа живопису змогла втримати художню автономію в умовах тоталітаризму.

Для комплексного осмислення естетичного середовища, у якому формувалася творча індивідуальність В. Патики, важливим виявилось залучення джерел, присвячених провідним фігурам львівської мистецької школи – Роману та Маргіт Сельським, а також класикові закарпатського живопису Йосипу Бокшаю, під керівництвом якого В. Патик виконував свій дипломний проєкт [27].

Особливої уваги заслуговує мозаїчне панно В. Патики «Море і риби» (Місце розташування: м. Львів, вул. Володимира Великого, 26-А, магазин «Океан»). Роки створення варіюються в джерелах – 1978 (за О. Патином та Р. Патином, що насправді відповідає дійсності, позаяк саме останні були безпосередньо долучені до виконання мозаїки) та 1977 за І. Гаймус [4], [26].

Наявні джерела містять розбіжності у назвах творів і датах створення (розходження у кілька років), іменах учасників творчих груп. Ці суперечності частково знімаються завдяки використанню порталу «Soviet Mosaics in Ukraine», де опубліковані актуальні фотографії об'єктів, GPS-локації, а також відомості про авторів і стан збереження робіт. Саме цей ресурс допоміг точно ідентифікувати фасадні поверхні, розміщення мозаїк, організувати їх фотодокументування та включення у музейний обіг [1].

Каталоги творчості В. Патики, як джерело реконструкції мистецької біографії, стають важливою складовою джерельної бази дослідження його творчості, а каталожна спадщина містить упорядковану, верифіковану та ілюстровану інформацію про його живописний і графічний доробок. Серед них особливо вирізняються два видання: камерний каталог «Володимир Патик. Людина, що народилася з пензлем у руці» (2018 р.), присвячений ранньому періоду творчості, та масштабне двотомне академічне видання «Володимир Патик. Малярство. Графіка» (2016 р.), що охоплює понад шістьдесят років художньої діяльності митця [22, 23].

«Малярство» і «Графіка» (2016 р.) – двотомна хроніка мистецької еволюції. У 2016 році виходить у світ двотомне видання «Володимир Патик. Малярство» та «Володимир Патик. Графіка», підготовлене за редакцією сина художника – О. Патики, який виконав титанічну архівну й систематизаційну роботу. Обсяг: понад 1100 високоякісних репродукцій; Хронологія: 1947–2010 рр.; географія творів надзвичайно широка: зібрано роботи з понад 30 державних музеїв, приватних колекцій України, Польщі, Угорщини, Канади, Франції та Китаю. Автори текстів: Р. Яців, О. Романів-Тріска, О. Патик [22, 23].

Обидва видання стали еталоном джерелом для подальших досліджень творчості цього митця. Вони, насамперед, систематизують хаотично збережену спадщину; вперше фіксують авторство, дати, техніки, розміри; вводять у науковий обіг нові роботи, не згадані в жодних попередніх джерелах; розкривають еволюцію стилю живопису В. Патики від реалістичного академізму до декоративного модернізму.

Одним із найновіших стало видання 2021 р. авторства Р. Горака «Під знаком Дамоклевого меча: Роман-есеї про Володимира Патики», що є зразком художньо-біографічної літератури, яка поєднує есеїстику, документальну оповідь і філософські роздуми про долю українського митця в умовах ідеологічного тиску радянської доби. У праці широко використано архівні матеріали та приватні спогади, інтерв'ю з друзями художника, здійснено художню реконструкцію важливих епізодів із життя В. Патики [7]. Праця вирізняється високим рівнем емоційної та стилістичної насиченості, однак вона не претендує на мистецтвознавчу системність, зокрема проблемним залишається наведення автором років життя В. Патики (1936–2016 рр.), де допущена помилка у році народження (верифікованою датою народження є 9 жовтня 1926 р.). [26] Водночас цей текст має високу джерельну й мемуарну вартість, адже фіксує ті аспекти біографії В. Патики, які в академічній літературі залишаються поза увагою – його внутрішні сумніви, мрії, конфлікти з владою, а також духовний опір через мистецтво.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Незважаючи на наявність численних публікацій, каталогів виставок, рецензій і окремих статей, що присвячені творчості В. Патики, досі існує відчутний дефіцит комплексного, синтезованого академічного аналізу творчої спадщини цього художника. Особливо бракує систематичного вивчення графічної і живописної творчості митця. Крім того, майже відсутній ґрунтовний огляд і аналіз творчого доробку В. Патики, зокрема в період після 2000 року, що характеризується зміною стилістичних акцентів і зрілістю творчої манери.

Представлений матеріал має на меті заповнити ці лакуни шляхом систематизації і критичного осмислення широкої джерельної бази, що включає архівні матеріали, особистий архів родини В. Патики,

інтерв'ю, фото– та відеодокументацію, а також матеріали польових досліджень. Важливою складовою є впорядкування творчого доробку у розрізі історичних періодів, що дозволить відтворити хронологічну послідовність художньої еволюції та виявити ключові стилістичні трансформації творчості В. Патики у контексті історико-культурних процесів другої половини ХХ – початку ХХІ століття.

Перспективи дослідження також включають міждисциплінарний підхід, що поєднує культурологію, історію мистецтва та методи цифрової гуманітаристики – цифрування рукописів, картин, фотографій, листування, каталогів, створення цифрових репозитаріїв (електронних архівів) із доступом до джерел онлайн. Крім того, важливим напрямом є дослідження мережі художніх контактів і обмінів, у яких брав участь В. Патик, що допоможе зрозуміти його внесок у формування регіонального, національного і світового культурного простору.

Список використаної літератури

1. SOVIET MOSAICS IN UKRAINE [Електронний ресурс] : portalu monumetalno-dekoratyvnoho mystetstva Ukrainy radianskoho periodu / proiekt IZOLIATsIia. Rezhym dostupu: <https://sovietmosaicsinukraine.org>
2. Архівні листи та спогади, опубліковані на офіційному сайті patykart.org [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://patykart.org> (дата звернення: ..2025).
3. Володимир Патик – кримські пейзажі : каталог виставки / Фондація В. Патики. Львів, 2021. 64 с.
4. Гаймус І. Монументальний живопис радянського періоду в мистецькому діалозі Києва – Львова. *Образотворче мистецтво*. Київ : Софія-А, 2013. № 4. С. 30–33
5. Глембоцький О. Львівська школа живопису: традиції і новації. Львів : Апріорі, 2017. 244 с.
6. Голубець О. Між свободою і тоталітаризмом: мистецьке середовище Львова другої половини ХХ ст. Львів : Апріорі, 2001. 312 с.
7. Горак Р. Під знаком Дамоклового меча: роман-есеї про Володимира Патики. Львів : Кварт, 2021. 617 с. : іл.
8. Експозиційні матеріали Музею Володимира Патики у Львові (вул. Яна Матейка, 4). Львів, 2024 (Буклет, каталог).
9. Історія українського мистецтва : у 5 т. / НАН України ; кер. ред. Г. Скрипник. Київ, 2007. Т. 5 : Мистецтво ХХ століття. 1048 с.
10. Йосип Бокшай. Художник правди. Людина правди / [Ф. Ерфан та ін.]. Ужгород : Карпати, 2016. 126 с.
11. Каталог «Музей Патики» : буклет-каталог / артбук. Львів, 2024. 128 с. : іл.
12. Каталог «Володимир Патик: творчість» / В. Патик ; упоряд. О. Патик ; Художня галерея Ганджоу. Ганджоу (КНР) : [б. в.], 2012. 80 с. : іл., кольор. Текст рос. та кит. мовами. Назва обкл. також кит. мовою.
13. Каталог виставки «В. Патик. Людина, що народилась з пензлем у руці». Львів : Галерея Гері Боумена, 2018. 64 с.
14. Каталог виставки творів Володимира Патики: до 85-річчя від дня народження Львів : Львів. нац. галерея мистецтв, 2011. 64 с.
15. Маричевський М. Володимир Патик. Одержимість : альбом. Київ : Софія-А, 2004. 120 с. : іл.
16. Мистецька мапа України. Львів. Живопис, графіка, скульптура : альбом. Київ, 2008. С. 9–37.
17. Музей народного художника України Володимира Патики: каталог-путівник» / Упор. Р. Пиріг. Львів : Каменярь-М, 2024. 56 с.: іл.
18. Національна спілка художників України / Центральний архів. Фонд особовий Володимира Патики. 1949–2016. 26 од. зб. Рукопис, машинопис, фотодокументи. Опис № 1. Од. зб. 1–26. Київ : *Архів НСХУ*.
19. Овсієнко Н. Релігійний живопис Йосипа Бокшай : дипломна робота на здобуття освітнього ступеня «Магістр». Київ, 2018. 79 с.
20. Особові фонди Володимира Патики в Інституті рукопису НБУВ. – Київ (Архів).
21. Патик В. Автобіографія в душі шістдесятих, або як викресати в собі енергію й віру всупереч обставинам. *Артанія*. 2012. № 26. С. 70–75.
22. Патик Володимир. Графіка : альбом. Київ–Львів : Фамільна друкарня «HUSS», 2016. 400 с.
23. Патик Володимир. Малярство : альбом. Київ–Львів : Фамільна друкарня «HUSS», 2016. 416 с.
24. Патик О. Про Батька : інтерв'ю з художником Остапом Патицом / записала Р. Патик. Львів, 2025 (*Аудіозапис*).
25. Петрова О. Від нормативності до творчого плюралізму: живопис 60–80-х років ХХ століття. *Прекрасне мистецтво*. 2009. № 4. С. 6–13.
26. Приватний архів родини В. Патики (2500 арк.). Львів, 2022–2025. (Неопубліковані документи).
27. Сельський Р. Твори з приватних збірок : альбом / упоряд. Т. Лозинський, І. Завалій. Львів, 2004. 130 с.
28. Українське образотворче мистецтво ХХ століття / ред. Л. Врона ; Акад. мистецтв України. Київ : Наукова думка, 1997. 519 с. : іл.
29. Яців Р. М. Українське мистецтво ХХ століття: ідеї, явища, персоналії : монографія. Львів : ЛНАМ, 2015. 312 с.

References

1. SOVIET MOSAICS IN UKRAINE [Elektronnyi resurs] : portalu monumetalno-dekoratyvnoho mystetstva Ukrainy radianskoho periodu / proiekt IZOLIATsIia. Rezhym dostupu: <https://sovietmosaicsinukraine.org>
2. Arkhivni lysty ta spohady, opublikovani na ofitsiinomu сайті patykart.org [Elektronnyi resurs]. Rezhym dostupu: <https://patykart.org> (data zvernennia: ..2025).
3. Volodymyr Patyk – krymski peizazhi : kataloh vystavky / Fundatsiia V. Patyka. Lviv, 2021. 64 s.
4. Haimus I. Monumentalni zhyvopys radianskoho periodu v mystetskomu dialozi Kyieva – Lvova.

Obrazotvorche mystetstvo. Kyiv : Sofiia A, 2013. № 4. S. 30–33

5. Hlembotskyi O. Lvivska shkola zhyvopysu: tradytsii i novatsii. Lviv : Apriori, 2017. 244 s.
6. Holubets O. Mizh svobodoiu i totalitaryzmoz: mystetske seredovyshche Lvova druhoi polovyny KhKh st. Lviv : Apriori, 2001. 312 s.
7. Horak R. Pid znakom Damoklovoho mecha: roman-esei pro Volodymyra Patyka. Lviv : Kvart, 2021. 617 s. : il.
8. Ekspozytsiini materialy Muzeiu Volodymyra Patyka u Lvovi (vul. Iana Mateika, 4). Lviv, 2024 (Buklet, katalog).
9. Istoriia ukrainskoho mystetstva : u 5 t. / NAN Ukrainy ; ker. red. H. Skrypnyk. Kyiv, 2007. T. 5 : Mystetstvo XX stolittia. 1048 s.
10. Yosyp Bokshai. Khudozhnyk pravdy. Liudyna pravdy / [F. Erfan ta in.]. Uzhhorod : Karpaty, 2016. 126 s.
11. Katalog «Muzei Patyka» : buklet-katalog / artbuk. Lviv, 2024. 128 s. : il.
12. Katalog «Volodymyr Patyk: tvorchist» / V. Patyk ; uporiad. O. Patyk ; Khudozhnia halereia Handzhou. Handzhou (KNR) : [b. v.], 2012. 80 s. : il., kolor. Tekst ros. ta kyt. movamy. Nazva obkl. takozh kyt. movoiu.
13. Katalog vystavky «V. Patyk. Liudyna, sheho narodylas z penzlem u rutsi». Lviv : Halereia Heri Boumena, 2018. 64 s.
14. Katalog vystavky tvoriv Volodymyra Patyka: do 85-richchia vid dnia narodzhennia Lviv : Lviv. nats. halereia mystetstv, 2011. 64 s.
15. Marychevskyi M. Volodymyr Patyk. Oderzhymist : albom. Kyiv : Sofiia A, 2004. 120 s. : il.
16. Mystetska mapa Ukrainy. Lviv. Zhyvopys, hrafika, skulptura : albom. Kyiv, 2008. S. 9–37.
17. Muzei narodnoho khudozhnyka Ukrainy Volodymyra Patyka: katalog putivnyk» / Upor. R. Pyrih. Lviv : Kameniar M, 2024. 56 s.: il.
18. Natsionalna spilka khudozhnykiv Ukrainy / Tsentralnyi arkhiv. Fond osobovyi Volodymyra Patyka. 1949–2016. 26 od. zb. Rukopys, mashynopys, fotodokumenty. Opys № 1. Od. zb. 1–26. Kyiv : Arkhiv NSKhU.
19. Ovsienko N. Relihiinyi zhyvopys Yosypa Bokshaia : diplomna robota na zdobuttia osvithnoho stupenia «Mahistr». Kyiv, 2018. 79 s.
20. Osobovi fondy Volodymyra Patyka v Instytuti rukopysu NBUV. – Kyiv (Arkhiv).
21. Patyk V. Avtobiohrafiiia v dusi shistdesiatykh, abo yak vykresaty v sobi enerhiu y viru vsuperech obstavynam. Artaniia. 2012. № 26. S. 70–75.
22. Patyk Volodymyr. Hrafika : albom. Kyiv–Lviv : Familna drukarnia «HUSS», 2016. 400 s.
23. Patyk Volodymyr. Maliarstvo : albom. Kyiv–Lviv : Familna drukarnia «HUSS», 2016. 416 s.
24. Patyk O. Pro Batka : interviiu z khudozhnykom Ostapom Patykom / zapysala R. Patyk. Lviv, 2025 (Audiozapys).
25. Petrova O. Vid normatyvnosti do tvorchoho pliaralizmu: zhyvopys 60–80-kh rokiv KhKh stolittia. Prekrasne mystetstvo. 2009. № 4. S. 6–13.
26. Pryvatnyi arkhiv rodyny V. Patyka (2500 ark.). Lviv, 2022–2025. (Neopublikovani dokumenty).
27. Selskyi R. Tvory z pryvatnykh zbirk : albom / uporiad. T. Lozynskyi, I. Zavalii. Lviv, 2004. 130 s.
28. Ukrainske obrazotvorche mystetstvo KhKh stolittia / red. L. Vrona ; Akad. mystetstv Ukrainy. Kyiv : Naukova dumka, 1997. 519 s. : il.
29. Yatsiv R. M. Ukrainske mystetstvo XX stolittia: idei, yavyshcha, personalii : monohrafiiia. Lviv : LNAM, 2015. 312 s.

UDC 347.782:77(477)

THE WORK OF VOLODYMYR PATYK IN THE CONTEXT OF SOURCE STUDIES: A REVIEW, PROBLEMS AND RESEARCH PROSPECTS

Roksolana PATYK – Candidate of Art History,
Lviv National Academy of Arts, Lviv

Scientific Secretary of the Western Center of the National Academy of Arts of Ukraine

The article explores the source base for studying the artistic legacy of Volodymyr Patyk (1926–2016), one of the most prominent figures in Ukrainian visual art from the second half of the 20 th to the early 21 st century. The study reviews the main types of sources, including art historical research, memoirs, epistolary materials, periodicals, exhibition catalogues, archival documents, and visual artworks. It analyzes the existing approaches to examining Patyk’s painting practice and identifies key challenges in the current source studies discourse, such as the fragmentary nature of archival collections and the insufficient systematization of materials. Special attention is given to the interpretive difficulties associated with the diversity of the artist’s styles, his ongoing stylistic transformation, and the nature of his creative work. The article outlines prospects for further research, including deepening intertextual analysis, developing a digital repository, and incorporating hard-to-access privately held sources. This study aims to contribute to the formation of a coherent narrative about the artist within the context of contemporary Ukrainian art history.

Key words: Volodymyr Patyk, source studies, Ukrainian art, archives, visual culture, painting.

Стаття надійшла до редакції 28.04.2025
Отримано після доопрацювання 10.05.2025
Прийнято до друку 15.05.2025